

เพื่อให้ความรู้ด้านจริยธรรมและการรักษาจริยธรรมแก่กำลังพล ทอ.

มารยาททางทหาร

มารยาททางทหาร^๑ หมายถึง “การที่ทหารจะต้องประพฤติปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมและประเพณีของทหาร” ผู้ที่ต้องปฏิบัติตามมารยาททางทหาร มีจำนวน ๓ กลุ่ม ในบางกลุ่มอาจมีสถานะอย่างหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งสถานะก็ได้ โดยสามารถเป็นทั้งผู้บังคับบัญชา, ผู้ใต้บังคับบัญชา, ผู้ใหญ่ หรือผู้น้อย ประกอบด้วย

- (๑) นายทหารชั้นสัญญาบัตร
- (๒) นายทหารชั้นประทวน
- (๓) ลูกจ้างประจำ ชั่วคราว และพนักงานข้าราชการ

มารยาทสำคัญที่ควรประพฤติและปฏิบัติ ข้อบกพร่องจากการประพฤติและปฏิบัติ อยู่เป็นประจำ ส่วนใหญ่จะมาจากสาเหตุหลัก อาทิเช่น ไม่รู้เพราะไม่มีคนสอน คิดว่าถูกเลยปฏิบัติ เห็นตัวอย่างที่ผิดแล้วคิดว่าถูก ไม่สนใจ หูตาไม่ไว เพิกเฉยละเลยไม่สนใจที่จะปฏิบัติเพราะใจไม่อยากเป็นทหาร รู้แต่สิทธิแต่ไม่รู้หน้าที่

ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทุกระดับไม่ว่ากล่าวตักเตือน เพราะไม่การปฏิบัติที่ถูกต้องจริงกลัวลูกน้องจะเกลียด ธุระไม่ใช่ขาดความใส่ใจ ที่สำคัญคือการออกคำสั่ง หรือการออกเป็นกฎเพื่ออนุโลมให้เกิดการปฏิบัติที่ขัดต่อแบบธรรมเนียมและประเพณีของทหารที่มีมาช้านานอยู่เนืองนิจ ซึ่งเป็นตัวที่บ่อนทำลายระบบอย่างถาวร และสมบูรณ์แบบโดยไม่รู้ตัว เนื่องจากไม่มีระยะเวลาที่สิ้นสุด สรุปรูปตัวอย่างที่สำคัญสมควรยึดถือและปฏิบัติ เช่น มารยาทการแต่งกายของทหาร ข้อห้ามสำหรับทหารหญิง และลูกจ้างในเวลาแต่งเครื่องแบบ มารยาททางทหารในการแสดงความเคารพ มารยาทในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

การประพฤติและปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมและประเพณีของทหาร ก็คือการปฏิบัติตามกรอบของวินัยทหาร การที่ทหารจะต้องประพฤติปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมและมารยาทของทหารเพื่อป้องกันมิให้เสื่อมเกียรติ ศักดิ์ศรีของเครื่องแบบ และความหวังของประชาชน การปฏิบัติเทียบเคียงที่ง่ายที่สุด ก็คือการปฏิบัติตามมารยาทไทย และการปฏิบัติตามวัฒนธรรม

^๑ บทความมารยาททางทหาร. พันเอก พิสิทธิ์ ธีระเดชชาติ. ๒๕๔๙.

องค์กรที่มีมาช้านานหลายชั่วอายุคน การทำตนให้เป็นตัวอย่าง ผิดแล้วเริ่มแก้ไข ทำตัวเป็นพี่เลี้ยง กล้าที่จะตักเตือน และยอมรับการตักเตือนข้อบกพร่องที่ตนไม่ทราบไม่รู้ ใฝ่ที่จะเรียนรู้วัฒนธรรมของเหล่านั้น ๆ ให้จดจำ วินัยจึงเป็นหลักสำคัญที่สุดสำหรับทหาร เพราะฉะนั้นทหารทุกคนจักต้องรักษาวินัยโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ ผู้ใดฝ่าฝืนท่านให้ถือว่า ผู้นั้นกระทำผิดตัวอย่างเช่น

- ดื้อดึง ขัดขืน หลีกเลียง หรือละเลย ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน
- ไม่รักษาระเบียบการเคารพ ระหว่างผู้ใหญ่และผู้เยาว์
- ไม่รักษามรรยาทให้ถูกต้อง ตามแบบธรรมเนียมของทหาร
- ก่อให้เกิดความสามัคคี ในคณะทหาร
- เกียจคร้าน ละทิ้ง หรือเลินเล่อ ต่อหน้าที่ราชการ
- กล่าวคำเท็จ
- ใช้กริยาวาจาไม่สมควร หรือประพฤติน่าไม่สมควร
- ไม่ตักเตือนสั่งสอน หรือลงทัณฑ์ ผู้ใต้บังคับบัญชาที่กระทำผิด ตามโทษานุโทษ
- เสพเครื่องดองของเมา จนถึงเสียกริยา

ทุกคนควรสร้างจิตสำนึกหรือความตระหนัก ในการที่จะปฏิบัติตน ผลก็จะปรากฏแก่ตัวท่านเอง และสะท้อนถึงองค์กรทหารในภาพรวมและหน่วยงานตน ให้ดียิ่งขึ้นเป็นการสืบทอดวัฒนธรรมขององค์กรให้ยั่งยืนสืบไป

จัดทำโดย : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรม ทอ.
กองอนุศาสนาจารย์ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ